

4 CENTESIMI

Prodorje za Monarhiju
iznasa 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 4 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 4 cent.

Abbonamento für die
Monarchie vierteljährig
4 K, einzelne Nummer
4 Heller.

4 PARE

OMNIBUS

Istazi svaki utorak, četvrtak i
subota u 3 ure po podne.

Esce ogni Martedì, Giovedì e
Sabato alle 3 pom.

Erscheint jeden Dienstag, Do-
nerstag u. Samstag um 3^h nachm.

4 BELLER

Za uvrštenje objava u
Malom oglasniku plaća
se za svaki red 2 pare.
Najmanja pristojba 30 p.
Per le inserzioni d'Avvisi
nel «Notiziario d'affari»
si paga per ogni parola
2 cent. Laesa minima
30 centesimi.

Jedes Wort im «Kleinen
Anzeiger» kostet 2 p.
Die Mindestgröße 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINIA i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

Poslije odgođe parlamenta.

Naši čitatelji znaju, već, da je carevin-
sko vijede odgovodno dne 5. ov. mji. u
večer, a na nezvjestno vrijeme. Običaj je,
da se takovom prigodom sve stranke još
pogovore o prilikah za nje i za narod
— koji zastupaju — dobrih ili zlih. Velike
stranke dapače daju svojim biračim tako-
djer kakvu izjavu ili komuniké. Puvih
toga gledaju doznati, što misli vlada, dok
ne bude zasjedanja parlamenta i pod ko-
jim ga prilikami kani opeta sazvatí.

Zato ćemo i mi čitateljem «Omni-
busa» u kratko cecrtati, kakov li je položaj sada
u Austriji. Vlada je edgcedila parlament
radi obstrukcije, koju su činili zastupnici
našega naroda iz Kranjske, Koruške, Go-
rice, Trsta, Dalmacije i štre proli talijan-
skoj pravoslavnoj visokoj školi u našoj
državi. To već znate, da naši zastupnici
nisu htjeli dopustiti te visoke škole za
Talijane, dok se našem narodu ne povoli
u njegovih školskih potrebah.

S Talijani držali su svi Nijemci i svi
socijal-demokrati, jer oni su samu na be-
sjedne za jednaka prava svim narodom, a
kada je spor između nas Hrvata i Tali-
jana, onda socijal-demokrati drže s Tali-
jani i u Istri i u Trstu i svuda; barem
je do sada tako bilo i taj, Bože, da se
opamete! Ali sve to bratimstvo svih Ni-
jemaca i socijal-demokrata s Talijani nije
pomoglo, jer su s našimi zastupnicima držali
i Česi i Rusini, a Poljaci barem nisu
odmicali.

Poljska oporba.

Uz obstrukciju naših zastupnika počeli
su od jedno petnaest dana oporiti po-
stupati prema vladji njezini dosad veliki
prijatelji od «Kola poljskoga», t. j. zastu-
pnici poljskoga naroda iz Galicije, Vladi-
mirije i Krakova. Oni su uprli, neka se
pomije i razgradijati oni veliki kanali, za
koje je stvoren zakon već god. 1901., i
po kojih da se je izvozilo jeftino i prema
Dunavu i prema Njemačkom moru ono
sino drvo i žito i petrolej i trdni ugljen,
što ga ima Galicija i okolne zemlje. Ali
za te kanale računaju — trebalo bi po
prilici 1500 milijuna kruna, a vlada ne
može i ne će kako je i pravo — da za-
duži državu za tolike silne novce. Nije
baš odročilo odbila Poljake, nego je rekla,
da do jeseni ne može kazati ništa posve
stalna, jer treba proučiti još bolje, ali
oni kanali nosili pristojan interes na onaj
sini kapital, koji bi se na nje izbacio.
Poljaci su se na to prilično umirili, jer
do jeseni nije baš mnogo, a kako su jaki
po broju — računaju da će ipak dobiti,
ako ne sve — barem nekoliko prilično.

Njemačke izjave.

Njemačke stranke dale su svoju izjavu
gledé odgođe parlamenta. Njemce boli,
što su se hrv. i slovenski zastupnici onako
tvrdo oprli proti talijanskoj visokoj školi,
pak pozivaju vladu, neka za Boga ne po-
pusti našim u ničemu, nego neka ide na-
pred kao i do sada, jer da njima s ovom
vladom nije krivo. Mi im to vjerujemo i
baš zato, jer je našem narodu krivo u
mного stvari, naši su zastupnici učinili
pravo, kad nisu rekli Amen na sve što
će vlada i Talijani.

Talijanska izjava.

Dok je vlada htjela, da se talij. velika
škola ustanovi u Beču, vikali su, da oni
će Trst i ne drugo; ako li pak ima biti
u Beču, to da ima biti za kratko vrijeme,
a onda svakako baš u Trst. A kad su
naši zastupnici rekli, da ni u Beču, dok
ne bude i za nas providjeno, i kad se je
moralo odgovoriti parlamentu, da ne radi
dalje, onda su Talijani ostali silno popa-
reni. Izjavili su, da su oni u parlamentu
bili mirni i ustrpljivi i da bi im vlada
morala dati pravoslavnu visoku školu u
njihovom jeziku, ako ne može biti putem
zakona, onda mimo parlamenta putem
jedne ministarske naredbe. Ali toga se
opet boje Nijemci, jer računaju, da ako
bi vlada mimo parlamenta danas povoljila
Talijanu, sutra mogla bi istim načinom,
a proti njihovoj volji, dati visoke škole i
našem narodu i Rusinom od Galicije i
Čehom od Moravske zemlje.

Izjava vladina.

Prije odlaska iz Beča bili su kod mi-
nistra predsjednika baruna Bienentha tri,
četiri njemačka prvaka, da čuju, kako
misli vlada o sadašnjem položaju i o bli-
žnjim mjesecima. Iz toga razgovora razumi-
je se je, da ministarstvo kani vladati
kako i do sada, ne izmijeniti se u ničem
i da kani povećati i učvrstiti dosadašnju
njoj povoljnu većinu u zastupničkoj kući,
ali tako, da ne povoli u ničem onim
strankama, koje bi možda htjele pristupiti
iz manje ili veće oporbe u sadašnjoj
većini. Mjeseca septembra i oktobra da će
biti sazvani pokrajinski sabori (diète), a
negdje novembra opeta parlament i de-
legacije, t. j. odbori našega i ugarsko-
hrvatskoga sabora, koji raspravljaju i od-
lučuju o stvari skupnih svih državama
našega kraja. Od pokrajinskih sabora naj-
važniji je sabor kraljevice Češke i taj
da neće biti sazvan odmah s drugimi,
nego nešto kasnije, jer ne bi mogao dje-
vati, ako se prije ne pogode za neke ni-
jeve razlike Česi i tamošnji Nijemci.
Vlada da će pokušati, da se budi koliko
izmire i tekar onda sazvatí česki sabor.

Razumijelo se je i to, ako baš ministar
predsjednik i nije rekao na sva usta, da
Talijanom za ovo vrijeme, što ne bude
parlament, ne će dati visoke škole po
samoj odluci ministara. To je potvrdila
i takodjer novinica, koja se zove «Freide-
blatt». Što kažu da ju Njegovo Velikan-
stvo čita ili si daje tumačiti svaki dan.

Misao naših zastupnika.

Naši hrv. i slov. zastupnici prosudjuju
stvar ovako: Što ima biti do dva tri
mjeseca to je Bogu u rukama, ali sudeći
po onom što je bilo i kako je sada, mo-
glo bi se stvari desiti ovako. Državi treba
za razne potrebe mnogo milijuna, jedno
da vraća što se je vlada zaposudila još
od kad je Bosnu proglasila svojom, pak
za neke poboljšanje vojnikom, osobito za
to, jer se misli uvesti da vojnici služe
samo dvije godine, a za to treba svake
godine više novaka, da ne pada dota-
dašnji broj i treba mnogo više podčasnika,
da budu u kraće vrijeme mogli izmustrati
čeljad, koja bi na mjesto tri, služila samo
dvije godine. Napokon treba mnogo mi-
liijuna za velike bojne brodove, koji se
zovu Dreadnought, kakove grade druge

države, pak treba da ih gradi i naša.
Onda su kanali i ako ne budu izgrađeni
svi, pak su željeznice i mnoge druge po-
trebe preko svagdanjih i običajnih tro-
škova. Za sve to vlada treba mnogo mi-
liijuna a ti se ne mogu imati, nego ako
se povećaju neki porezi. Jedan takov porez
bio bi onaj na špirite, poglavito rakiju,
što ju čine velike fabrike. Od toga bi i
pojedine pokrajine dobile jedan dio i to
bi bilo dobro, neka rakijasi plaćaju. Ali
protiv povećanja toga poreza jesu socija-
listi. Drugi povećati porez bio bi od do-
hotka kapitala i od većih baština. Tomu
se kane protiviti zastupnici boljih stališa,
t. j. bogatiji ljudi, kakovih je kod nas
malo, a među Nijemci mnogo. Ne imajući
za se stvari stalne većine, moglo bi se
događiti, da vlada bude prisiljena ome-
kšati se prema onim strankama, s kojimi
su naši zastupnici. Ali te će stranke reći,
dat ćemo kralju što je kraljevo, ali neka
se i narodu dade što je njegovo. Ako
bude tako moći će se stvari razvijati dosta
dobro i mirno. Ako li pak ministri budu
uporno stali na tom, da nami ništa, a
Talijanom njihova visoka škola, onda će
stranke, u kojih su naši zastupnici biti
prisiljene, da opeta čine obstrukciju, t. j.
da ne daju raspravljati, dok ne bude udo-
voljeno takodjer potrebama našega naroda
barem u školskih stvarih. U toj prigodi,
ako ne popusti vlada — a naši ne mogu,
da popuste, onda će parlament biti ras-
pušten i određeni novi izbori, neka se
vidi, je li narod drži sa svojimi zastupnici
ili ne. Ako bi se po novih izborih doka-
zalo, da je narod povoljno svojim zastup-
nikom i opet vrgao na nje, onda pade
ministarstvo i kralj odabere druge mi-
nistre. Takova nova vlada tražila bi i
novu većinu.

Politički pregled.

Rusija i Japan.

Velik se je događaj dogodio. Ta dva
ljuta neprijatelja smirili su se i utvrdili,
da će postivati jedan drugomu, što ima
silne zemlje i silna mora između Japana
i Sibirije. Dogovorili su se takodjer glede
željeznica, koje na skrajnom istoku Azije
prolaze posjedom japanskim i ruskim.

Rusija će mirno uzeti na znanje (ili je
već uzela), da Japansko carstvo sebi pri-
poji Koreu, koju već nekim načinom dr-
žao od zadnjeg rusko-japanskog rata, kao
što je od prilike držala Austrija Bosnu i
Hercegovinu.

Korea je velika država i silu bogata
zemlja, jer da ima u njoj svakojake rude.
Kaže se, da će Japanci to iskoristiti bolje,
nego li tromi narod korejanski, pak da
će od toga tamo na skrajnom istoku na-
stati velike trgovine i velike industrije.

Japan i Rusija nekako su kao dvie
klijetke, koje stišću ogromno kinesko car-
stvo. Pišu novine, da Kinezom naj najno
viji sporazumak Rusije i Japana nije ni
malo po čudi, jer se boji, da ih jedna i
druga klijetka nebi stisnule bliže, a onda
bi Kinezom pucale kosti.

Daleki su od nas oni krajevi, da nebi
čovjek, jačeć dobra konja, i dan za dan-
om na sedlu, tamo došao ni u šest mje-
secih. Sasvim tim govore neki, da bi ovo

rusko-japansko prijateljstvo moglo teći
komugod i u naših stranah, to jest u
Europi. Jer da Rusiji neće trebati prema
Japanu držati vojske ni bojati se svaki
čas kakvog napadaja, pak da će se moći
više baviti evropskim poslovima. Nije to
ludo mišljenje. Doisto, ojačana i sa strane
japanske smirena Rusija, mogla bi se koji
dan umješati opeta u Tursku, da riješi
macedonsko pitanje, koje još nije rie-
šeno. A kadgod se evropske vlasti mnogo
počnu baviti sa Turskom, uvijek je pogi-
belj da se zakuće među sobom, jer je
lepa pogača ta turska carevina.

Turska je do duše počela živjeti ne-
kako na evropsku, to jest, kako se kaže,
po ustavu i po zakonih, koje neđade sam
Sultan-car, nego ih raspravljaju i odobra-
vaju zastupnici naroda u parlamentu u
Carigradu.

Ali stari, pravi Turci nemogu se spri-
jetelji s timi novotarjima, te se zato
nemogu vjerovati, da će tamo oko Car-
igrada i u Macedoniji biti trajnoga mira,
kao što ga još nije u Albaniji, premda su
ju posjele silne sultanove vojske.

Eto baš ovih dana javljaju, da se ušlo
u trag dosta razgranjenoj uroti, koja bi
htjela okrenuti opet sve na staru, kako
Turci kažu na šeriatiski zakon. Do blizu
četiri sto ljudi da su zatvorili u Carigradu
pod sumnjom, da su urotnici, a među
njima i nekoliko vojničkih častnika.

U Sofiji, glavnom gradu Bugarskoga
kraljevstva, držali su ovih dana vidjenji
pismenici raznih slavenskih naroda, sku-
ptine ili kongres. To se zove tabože
sveslavenski kongres, ali nije baš takov,
jer nisu na njem službeno zastupana dva
najjača slavenska naroda, to jest Rusi i
Poljaci, koji se nikako nemogu među
sobom izmiriti.

Ali došlo je tamo dosta Čeha i Slo-
venaca i Srba, a nekoliko i od naših
Hrvata.

Liečnici raspravljali su svoje nauke,
pravnici svoje, trgovci svoje. A najviše su
govorili novinari i štiti žurnalisti. Oni su
odlučili jednu vrlo pametnu. To jest, da
se za slavenske novine ustanovi jedna
skupna poslovница, agencija, koja bi iz
slavenskih krajeva dojavljivala novinarim
istinite vijesti. Jer velike su novine u ru-
kah Židovom i Njemcem, pak oni dona-
šaju u svijet, što ih je volja i prikrajaju
na svoju, te se tako sviđa vara i mnogo
puta čuje laž, a nečuje istine.

Bugarski je narod liepo primio skupni-
care i Sokole, koji su tom zgodom bili
tamo.

Bugari imaju sada svoje samostalno
kraljevstvo. Vrlo su bistar i trezveni i mar-
ljiv narod. Govore po našu, ali na sta-
rinsku, najbliže onako, kako naši otačani.
Sto ih nije posve lahko razumjeti na prvi
mah, tomu je krivo, jer imaju u svojem
govoru dosta tuđih riječi, kako mi uz
more talijanskih, a po gornjih krajinah,
njemačkih. Nego kada naš jezik očistiti ti
a Bugari očisti svoj jezik na pravo rmo,
onda se u osam dana možete razumjeti
kao dva brata.

U Ugarskoj zasjeda državni sabor. Do
sada se je bavio poglavito adresom, to
jest odgovorom na Kraljev pozdravni go-
vor. Adresa većine jest nekim načinom

samo ponavljanje glavnih misli što ih je Vlada izrekao u prestolnom govoru. Ali ni predlog adrese od majnine, to jest od opozicije, nije onako ljut, kako su Madjari običavali govoriti. Svakako jedni i drugi hoće proširenje izbornog prava, ali tako, da bude sačuvano madjarsko obilježje sabora. To je drugi rječnik, da Slovaka, Rumunja i drugih, koji su većina puka, bude ipak čim manje u saboru. Ako misle tako, onda će to obće izborno pravilo biti prah u oči.

Ono četrdeset zastupnika, što ih šalje na skupni sabor Hrvatska iz svojega sabora, reč bi, da će držati s vladom u nadi da će pak Madjari sa svoje strane priznati neke povrede zakona i prikrate, koje čine kraljevstvu hrvatskomu. Ali po našem sudu malo će od toga biti koristi, dokle hrvatski narod, gdje god bio, ne bude sam sebi mogao davati i zapovjedati.

Crna Gora kraljevstvo.

Kralj je više nego li knez. Crna Gora od sada je samo kneževina. Gospodar Nikola „knez Crne Gore i slobodnih Brda“ ima dva zeta kralja, to talijanskoga Viktora Emanuela i srpskog kralja Petra. Dojučer augusta, baš na 13. bit će pedeset godina što je knez Nikola došao na vladanje. Prigodom tog jubileja kažu, da će narodna skupština na Cetinju predložiti gospodaru Nikoli neka Crnu Goru proglasi kraljevstvom, a sebe kraljem. Tako da će i biti, jer da evropske vlasti neimaju ništa proti tomu.

Tim dakako država neće biti veća ni za pedelj zemlje, ali naslov, čast, bit će veća. Steta, što su tom promjenom spojeni takodjer veći troškovi, viša zastupstva pri vladarima drugih država, obilježji stolovi, viši redovi i slične stvari, koje siromašna zemlja, kao što je Crna Gora neće lahko podnositi.

Javljuje i to, da će za jubilejskog mjeseca augusta biti na Cetinju jedna talijanska izložba, a za zabave društvo od hrvatskoga kazališta u Zagrebu.

Crnogorci su po jeziku naša braća, a po domu naši susjedi odmah uz Kotor. Neka im ta nova čast bude i na korist!

Pušenje.

Na milijune raznih cigara i cigareta popuši se u našoj državi svake godine. Mnogi čovjek popuši mnogo više, nego li plati poreza sa svimi nameti. Današnji dan sve države drže račune (statistiku) o mnogim stvarima, tako i potrošku i dohodku od duhana.

Tako je na primjer izračunano, da u Češkoj zemlji dolazi, da se potroši na pušenje toliko, da bi došlo 9 kruna na godinu na svaku glavu. Ali mnogi nepuše, što je računano na njihovu glavu, ono treba priračunati drugim.

U dolnjoj Austriji, to jest u Beču i okolo njega, dodje 13 kruna po svakoj glavi, a u Francuskoj još više, to jest 15 kruna po svakom stanovniku.

Koliko se iskuri novca pod nosom u Istri. Toga baš nismo našli zapisano, ali učinimo malo računa, pak nećemo biti daleko: Svega je kruna po Istri barem 350 tisuća. Neka puši samo svaki peti, to bi bilo 70 tisuća. Neka taj svaki popuši samo 2 filira dan za danom to bi bilo 140.000 filira, ili 1400 kruna. Sada uoči na svu godinu, pak izadje 511.000 K, to jest toliko, koliko sva Istara plaća poreza (steure) kraljevjoj blagajni od sve zemlje i svih kuća. A žali bote stalni smo, da se u Istri popuši mnogo više, nego li smo gore računali!

Pjesma

na spomenu proslave narodnog blagdana sv. Cirila i Metoda slavenjskih apostola u Batki dne 5. 7. 1920.

koju posvećuje češkim kupališnim gostovom
(pjesmici E. pl. D. Bačkanski *)

U prigodi današnjega dana
Sve slavenjskog narodnog blagdana,
Zapjevati u svojem rodnom domu
Češkomu bratstvu narodu.
Slavna Majka tako je hotila
Da je Češe u Batku odpremlja.

*) Radno dajemo ovdje u štampu, neka se vidi čisto narodna duša našeg Bačkanina, kako žarko ljudi svoje rodno mjesto i kako je zahvalan bratstvu Češkom, što su u velikom broju ovog ljeta došli u Batku na svoje blagdan.

Odabrali ne pusto Saharu
Već zelenu Oazu du brava.
Plodno polje bujne vinograde
Izvor vode i tople i hladne.
Sini pjesak obalu veliku
Sve slavenjskom narodu na diku.
Utkanice nemogu imiti
Nit u Grado a nit u Nizzi.
A još manje u Kirku i Rabu
Da je tako mudri ljudi kažu.
Tumači da tako je i bilo
Ter kako se sve ovo zgodilo.
Neka znadu puki i narodi
Da nas Majka slavenjska porodi.
Da smo grane od stabla velika
To je naša i ponos i dika.
Da znamo jedan za drugoga
Od sjevernog kraja do južnoga.
Na hiljadu devete stotine
Jošter k tomu devete godine.
Doležli kila vitezova
Brade Čeha slavenjskog naroda.
Medu njima Geistlich i Velvarky
Koji znadu govoriti hrvatski.
Doli oni Batiku pohoditi
Jošter po tanku u njoj razviditi.
E da je to polje i to je mjesto
E da bi se učinilo njemu.
Za otvoriti morsko kupalište
Perivoje još i izdati.
Gdje su se bili bili Slavjani
Brada naša vrlo dragi nam.
Nakon toga što su razvidili
Poljolare razne promotriti.
Promotile da je mjesto zgodno
More zdravo sve drugo udobno.
Em Geistlich Prospektu napravi
Braci Čehom po kojima javi.
Što u Batki dobra bit može
Kakova je obala i more.
Slavna Lipa javila je svima
Gdje je Batka i što u njoj ima.
Geistlich tada kupuje zemljišta
Uredjio pjesak fetaliti.
I nagradi Pavilon baš lijepi
Gdje bi bili Bačkani i Čehi.
Jesti, oti dohno volje biti
Jedni s drugim bratski se ljubiti.
Dola Svibanj desete godine
Evo Batki Čeha iz dužine.
Gdje dolaze, e da se odmore
Okupiti u Bačkanima more.
Proletat se obalom i dalje
Promotriti polja, vinograde.
Osobito posluhati mlu
Slavenjskog roda tu veliku diku.
Uspomena Cirila i Metoda
Kak se ovdje u Crkvi glagolja.
Dne pet serija na blagdan narodu:
U crkvi su bili mnogobrojni
Nakon što su ondje se molili
Sebe, braću, svicem povetili
Određite jošter toga dana
Da proslave narodnog blagdana.
Sei skupno i vele i malo
Po slavenjsku večer je pjevalo.
I za Družbu novca skupilo
U ludehu hoće još i više.
Zgrade vele po malo se grade
Nezgrabijama ufanja nit mlu.
Dne će sunce i pred naša vrata
Zdravost će brat za svojeg brata.
Ja pri koncu posvećuje ovo
Pozdrav šaljem „na zlatu“ i „a Bogom“
Sve slavenjskog jerika narodu
Vječna spomen Cirila i Metoda!

Dojučer broj „Omnibusa“ izaći
će u subotu 23. julija.

PARTE ITALIANA.

La statizzazione del ginnasio di Pola.

Il „Giornaleto“ ha portato in questi giorni la notizia, che l'assunzione del ginnasio reale comunale di Pola con lingua d'insegnamento italiana viene assunto dallo Stato col principio del venturo anno scolastico.

Un tanto ci viene confermato anche da altra parte.

Noi, conoscendo quanto era difficile questo parto, avremmo voluto passare inosservato il caso, se da altra parte non vi fosse stata data importanza molto maggiore di quella che ha.

Il locale „Polaer Tagblatt“ riportando la notizia dell'assunzione da parte dello Stato del detto ginnasio comunale, dichiarò che un tanto avvenne a condizione, che venga istituita a Pola una scuola popolare pubblica con lingua d'insegnamento croata, cioè che venga assunta a carico dei fondi pubblici tale scuola già esistente in questa città. Poi dice il medesimo periodico, che il dott. Rizzi quale capitano provinciale ed il dott. Varetton quale podestà di Pola si dichiararono d'accordo con quella condizione.

Su ciò il „Giornaleto“ nel suo numero del 13 corrente mette in burla il „Polaer Tagblatt“, facendo vedere, che i due signori, l'uno capo della Provincia, l'altro capo del comune di Pola, non c'entrino per nulla nell'affare e dice, che il „Polaer

Tagblatt“, se non aveva altri altari da scoprire, avrebbe fatto miglior figura di starsene zitto.

Di fronte a queste notizie, ci corre obbligo di dire due parole anche da parte nostra, avendo noi slavi di Pola il massimo interesse nell'una e nell'altra delle suddette due questioni.

È per lo meno da trent'anni a questa parte, che gli slavi di Pola domandano una scuola popolare nella loro lingua in questa città. Non avendola potuta ottenere coi fondi pubblici, ne hanno eretta una a proprie spese.

Soltanto in un paese barbaro può succedere, che una popolazione in prevalenza operaia e più povera, debba mantenere da sé le scuole necessarie per la istruzione elementare. Questo stato di barbarie in un comune ed in una provincia di qualche civiltà come lo è la nostra, non può durare più oltre. La scuola croata di Pola conta oramai sei classi con circa 440 fanciulli e fa bene.

Però la statizzazione del ginnasio reale comunale di Pola è avvenuta realmente appena dopo che il capitano provinciale dell'Istria e il podestà di Pola, ebbero assunto formale obbligo, che col principio dell'anno scolastico 1911-12 verrà istituita a Pola una scuola popolare pubblica con lingua d'insegnamento croata.

Un tanto abbiamo da informazioni per conto nostro ineccepibili.

Non sono dunque altari da scoprirsi, come dice il Giornaleto, il quale avrebbe fatto molto meglio di non mettere in sinistra luce due uomini, di cui uno rappresenta l'intera provincia e l'altro il comune di Pola.

Per la nostra società scolastica „Družba“.

Il signor Giovanni Grakalić, I. r. agente forestale, ci rimise Cor. 30° — per la „Družba“ e per lo stesso scopo elargì altre Cor. 20° — al cassiere della „Družba“ in Pola. Quest'importo di Cor. 50 il sig. Grakalić diede in ricompensa oltre la multa di Cor. 250 per l'offesa cagionata all'ingegnere comunale Horri.

Il prossimo numero dell'„Omnibus“ uscirà sabato 23 luglio.

DEUTSCHER THEIL.

Ein Urteil über die Lage.

Der Reichsrat ist bekanntlich verlagt worden. Nicht die Obstruktion der Südslaven gegen die italienische Fakultät allein, sondern der in letzter Stunde seitens der polnischen Abgeordneten zur Sprache gebrachte große Wasserstrassenbau hat die Regierung zu jenem Entschluß gebracht.

Die Wiener „Information“ bringt in einer der letzten Nummer ein Bild über die momentane politische Lage und über die Chancen für die nächsten Monate. Die Ansichten und die Beurteilung der Möglichkeiten, die da im Herbst entstehen

OBJAVA.

Ovime častim se p. n. občinstvu obavijiti, da sam od 1. srpnja t. g. napustio vodstvo kavane „Narodni Dom“ a preuzeo posve novo uređjenu restauraciju sa novo gradjenom kugljanom

„Hotel de la Ville“

Za točnu podvorbu, za dobra domaća i strana vina kao i za domaću kuhinju, podpuno jamčim. Nadalje točiti ću uvijek svježu, dobro poznatu Plzensku pivu.

Za što mnogobrojniji posjet molim sa stovanjem

R. M. Čeušić.

könnten scheinen uns ganz zutreffend.

Der Aufsatz lautet wie folgt:

Die politischen Ferien haben begonnen und Ruhe lagert über den Gewässern. Die Regierung denkt momentan noch nicht daran, neue Verhandlungen mit den Parteien anzubahnen, zumal bei den maßgebenden Führern derzeit ein ziemlich starkes Stesabedürfnis herrscht. Wenn auch der nächste Reichsrat erst im Spätherbst zusammentreten soll, so wird sich das Kabinett Bienenrath denn doch noch viel Rast gönnen dürfen und muß unter dem Zwange der Verhältnisse den Versuch der Verbreiterung ihrer Majoritätsbasis erneuern. Vor allem wird es schon sehr bald nötig sein, einleitende Schritte wegen der Flottwerdung des böhmischen Landtages zu unternehmen, und bei dieser Gelegenheit dürfte wohl Baron Bienenrath alle ihn bedrückenden Staatsprobleme aufröhlen. Hernach wird es sich entscheiden, ob eine Annäherung zwischen den Deutschen und der slavischen Union möglich ist. Grund zur Verzweiflung ist heute noch nicht angebracht, da es den permanenten Interventionen der beiden Großgrundbesitzer unter Umständen gelingen kann, einen halbwegs erträglich den Zustand in Böhmen herbeizuführen. Wird aber die Sperre über den böhmischen Landtag nicht aufgehoben, dann werden die Eigenbrödele der Polen aufs neue beginnen, und dann ist nicht ganz ausgeschlossen, daß die hochgehenden politischen Wogen nicht nur den Kaha verschlingen, sondern auch die Schiffer. Bis zum Herbstbeginn wird aber die politische Windstille anhalten.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA I. DF.
Odgovorni urednik: Jerko Matulija.

KUPUJE SE. Društvo državnih namještenika u Puli traži zemljišta za gradnju kuća. Ponude sa cijenom po m² i prostora pošću nek se šalje tkom osam dana u ulicu Stanković 15/1.

Dr. L. NOVAK
specialista za porodjaje
i ženske bolesti
prenio je svoj ambulatorium
u Via Lacea 24.
Ordinira od 3-4.

H. O. VOGRIC
KAPLENIK

PULA
Via Batkani, 5/II.
Podučio glazovir i pjevanje privatno